

ling, at hvis man er nøiesteende i eet District, at man derved formindsker den Godtgjørelse, man kunde faae fra de øvrige, og kommer til at lægge til de andre Communer, som ikke tagte denne Sparsomhed. Det er altsaa vist Noget, som fortjener at komme under nøieste Overveielse. Til hiin Klasse høre og Omkostningerne ved at bygge og vedligeholde Domsuse og Arresthuse; de ere Udgifter, som, naar vi holde os blot til det almindelige Begreb og ikke tage Hensyn til Forholdene, som de vise sig, maatte være fælles for hele Landet. Man kan iøvrigt ikke negte, at den locale Justits Vedligeholdelse, ved Siden af den almindelige Interesse, ogsaa har en særlig Interesse, og at det derfor slet ikke er uretferdigt, saalidet som det vil være skadeligt, at disse Udgifter gaae paa de enkelte Districters Regning. Hvad Læger angaaer, saa er det dog vist ikke Noget, der er overeensstemmende med almindelige Grundsætninger, at Læger skulle lønnes af den almindelige Statskasse. De ere jo kun i uegenlig Forstand Statsembedsmænd, uden i al Fald i en enkelt Green af deres Virksomhed og ikke i Henseende til deres vigtigste Virksomhed for Districterne, nemlig deres Lægepraxis. Det er Statens Pligt at sørge for, at der dannes dygtige Læger, at der er Undervisnings- og practiske Dannelses-Anstalter, hvorfra Lægerne kunne udgaae til de forskjellige Egne af Landet. Men at lønne disse Læger og lønne dem ved Hjælp af almindelige Fonds, det er Noget, som paa ingen Maade følger af almindelige Grundsætninger og neppe finder Sted i nogen Stat. Tidligere var Forholdet i Grunden naturligere her, end det er blevet efter d. 15. Sept. 1832, idet der i de respectiver Districter betales en lille Afgift til at lønne deres Læger med; men da det blev befundet, at Lægerne behøvede Forbedring i deres Kaar og den billigste og mindst bebyrdende Maade, hvorpaa dette kunde tilveiebringes, meentes at være den, at de ældre Læger skulde have Tillæg i Forhold til deres Anciennitet, saa blev det nøddendigt, at der blev begrundet et Fællesskab mellem de forskjellige Districter; thi et District kunde jo ikke billigt komme til at udrede større Udgifter blot fordi det tilfældigvis fik en Læge, som forhen havde tjent i mange Aar. Men det er langt

fra, at her opstaaer Lighed ved at give disse Udgifters Ligning en større Udstrækning, navnlig kommer det her i Betragtning med Hensyn til Kjøbenhavn, at denne Bye aldeles ikke har noget Gode af nogen Læge, der lønnes af almindelige Fonds; den lønner selv sine offentlige Læger, sin Stadsphysicus og sine Districtslæger ved Fattigvæsenet. Der er ogsaa adskillige andre Byer, der have deres særegne Stads-læger, der lønnes af Byen og ikke af det almindelige Fond. Men der er foruden dette en Mængde af medicinale Anstalter af langt større Besøftninger, der i deres Heelhed udgjøre et langt større Beløb end Lægelønnen, og som fordeles districtsviis s. Ex., hvad der hører til at fremme Vaccination og hævde smitsomme Sygdomme, veneriske Sygdomme og andre saadanne Gjenstande; alt Saadant lignes districtsviis, og det kan vist ikke uden mange Misbrug gaae an at gjøre det til en almindelig Ligning. Man erfarer ogsaa af det Foredrag, som en æret Landsdøhngsmand (Ulrik) har holdt angaaende et Andragende fra Helsingør, at Princippet vil føre til Fordring paa at alle de Udgifter, der anvendes paa veneriske og andre smitsomme Sygdomme, blive Gjenstand for en almindelig Ligning, hvilke Udgifter vist ogsaa ville gaae meget vidt, naar de blive overførte paa hele Staten. Hvis navnlig Kjøbenhavn skal inddrages under en fremtidig Ligning af deslige Udgifter, saa vil der være stor Grund for samme til at gjøre Indsigelse mod Ansættelsen af flere locale Læger, hvorfra de ingen Nytte have, men hvorfra de komme til at bære Byrden, ligesom ogsaa Tingene er bleven nogen forviklet derved, at disse Udgifter ikke længere udredes særlig af de enkelte Districter, der have Gode deraf som saadanne, men af en Sum, der lignes paa Landets øvrige Kjøbstæder, saavel som paa Amtsrepartitionsfonden.

Derfor man vilde holde paa det Princip, at alle Personer, der ansættes i Formaal, der indbefattes under Statsformaalet, skulle lønnes af Staten, saa maa det Samme ogsaa gjælde med Hensyn til Skolelærere og Geistlige, hvorfra vil flyde mange høist betænkelige Følger, og navnlig vil den hele locale Indvirkning paa disse Institutioner jo maatte forsvinde; thi, dersom Statskassen alene skal betale alt Skigt,